

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 23 września 2025 r.

Poz. 4181

WOJEWODA LUBELSKI

PN-II.4131.256.2025

Lublin, dnia 22 września 2025 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

stwierdzające nieważność uchwały Nr XXI/92/2025 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej wzór wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, stanowiący załącznik do „Regulaminu przeznaczania środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, określającego rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kąkolewnica” w brzmieniu: „Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksy Karnego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z prawdą”

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXI/92/2025 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania, w części obejmującej wzór wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli, stanowiący załącznik do „Regulaminu przeznaczania środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, określającego rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kąkolewnica” w brzmieniu: „Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksy Karnego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z prawdą”.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XXI/92/2025 została doręczona organowi nadzoru w dniu 3 września 2025 r.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Kąkolewnica przyjęła Regulamin przeznaczania środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, określający rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kąkolewnica, stanowiący załącznik do uchwały.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m. in. art. 72 ust. 1 ustawy dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986, ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, niezależnie od przysługującego

nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania.

Zawarte w art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela sformułowanie "rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób przyznawania" określa zakres kompetencji wynikających dla organu prowadzącego szkołę. Organ prowadzący szkołę posiada zatem na podstawie art. 72 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela uprawnienie do określenia w uchwale wyłącznie:

- 1) rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej - pojęcie to obejmuje wyłącznie formy pomocy (finansowe, rzeczowe),
- 2) warunków przyznania pomocy - przesłanek, jakie musi spełniać nauczyciel, aby skutecznie ubiegać się o pomoc określoną w uchwale (np. długotrwała choroba, zakup lekarstw itp.),
- 3) sposobu przyznania pomocy - procedury, według której określone prawo nauczyciela jest realizowane (np. konieczność złożenia wniosku i przedłożenia odpowiednich dokumentów).

Rada Gminy jako organ stanowiący powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach. Niedopuszczalne zatem jest podejmowanie przez radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem.

We wzorze wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli stanowiącym załącznik do „Regulaminu przeznaczania środków finansowych na pomoc zdrowotną dla nauczycieli, określającego rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kąkolewnica”, Rada Gminy wprowadziła klauzulę, zgodnie z którą wnioskodawca zobowiązany został do złożenia oświadczenia o treści: „*Oświadczam, że znane mi są przepisy Kodeksy Karnego o odpowiedzialności za podanie danych niezgodnych z prawdą*”.

Wprowadzenie wymogu złożenia oświadczenia z odwołaniem się do odpowiedzialności karnej przewidzianej w Kodeksie karnym za podawanie danych niezgodnych z prawdą we wniosku o przyznanie świadczenia w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli nie znajduje uzasadnienia w przepisach ustawy Karta Nauczyciela. W szczególności nie upoważnia do tego art. 72 ust. 1 tej ustawy.

Niewątpliwie odpowiedzialność za składanie fałszywych oświadczeń istnieje, niemniej jednak wynika ona wprost z przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383).

Zgodnie z art. 233 § 1 k.k., kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

W myśl art. 233 § 6 k.k., przepis § 1 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Z powyższego unormowania wynika zatem, iż przestępstwem jest złożenie fałszywego oświadczenia, warunkiem jednak odpowiedzialności za złożenie fałszywego oświadczenia jest to, by przepis ustawy, na podstawie której oświadczenie jest składane, przewidywał możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (zob. wyrok WSA w Szczecinie z dnia 17 maja 2017 r. - sygn. akt II SA/Sz 317/17).

Jeżeli ustawodawca zamierza nadać wymaganym oświadczeniom składanym przez zainteresowane podmioty rygor odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, to rygor ten wprowadza wprost do ustawy i dopiero wówczas, w razie przeniesienia kompetencji na organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do podjęcia uchwały, winien przewidzieć w treści upoważnienia wymóg pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Karta Nauczyciela nie przewiduje składania oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej. Zatem ustalenie we wzorze wniosku o przyznanie pomocy zdrowotnej obowiązku złożenia oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej wykracza poza zakres upoważnienia wynikającego z jej art. 72 ust. 1 (zob. wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 13 września 2023 r., sygn. akt II SA/Rz 217/23).

Zarówno w doktrynie jak również w orzecznictwie sądowo-administracyjnym ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym (upoważniającym), że powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Zakres umocowania do stanowienia aktów prawnych niższego rzędu

nie może być interpretowany rozszerzająco. Oznacza to, między innymi że taki akt nie może regulować wskazanych w ustawie materii w sposób dowolny, z przekroczeniem zakresu upoważnienia ustawowego, jak też nie może regulować tego co już zostało ustawowo uregulowane. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa.

W tym stanie rzeczy, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXI/92/2025 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Lubelski

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Kąkolewnica
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Kąkolewnica